

Özet: 04.02.2015 tarihli Resmi Gazete’de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından “Faktoring İşlemlerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” yayımlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelik’in amacı faktoring şirketleri ve bankalarca yapılacak faktoring işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olup, Yönetmelik 01.01.2015’ten itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Açıklamalar

Anılan Yönetmelik içerisinde “Mükerrer Fatura Kullanımının Önlenmesi ve Fatura İptali”, “Alınan Kambiyo Senedi veya Diğer Senetler”, “Doğacak Alacakların Devri” ve “Belgelerin Saklanması” konularında açıklamalar yer almaktadır.

İlgili Yönetmelik’in;

- 4. Maddesi’nin 2. Fıkrası ile Türkiye’de kurulu banka ve faktoring şirketlerinin sağladığı finansman tutarı ile bu işlemde kaynaklanan faiz ve komisyon gibi elde edilen gelirlerin toplamının fatura veya fatura yerine geçen belgelerin tutarını geçemeyeceği; ödeme oranının yüzde yüz olduğu hallerde ise faiz ve komisyon gibi elde edilen gelirlerin müşterilerden ayrıca tahsil edilebileceği,
- 4. Maddesi’nin 3. Fıkrası ile müşterilerden fatura tutarı ile kambiyo senedi veya diğer senet tutarı arasında, yukarı yuvarlanmak suretiyle oluşan küçük farklar ile yabancı para cinsi ödeme araçlarının ödeme gününde oluşan kur farkları için ilave fatura alınmayacağı,
- 5. Maddesi ile Türkiye’de kurulu banka ve faktoring şirketleri tarafından müşteriye yeteri kadar tanıyacak şekilde istihbarat çalışmalarının yapılması ve sadece müşterilerin beyanı veya sözlü teyidi ile işlem yapılmaması gerekeceği ile istihbarat çalışmasının hususları,
- 6. Maddesi ile faktoring işlemi esnasında finansman sağlanmadan önce Türkiye’de kurulu banka ve faktoring şirketleri tarafından müşteri yetkililerince imzalanmış alacak bildirim formu ve fatura bilgileri temin edilerek Merkezi Fatura Kaydı Sistemi’nde bu faturaların mükerrer olmadığına kontrolünün yapılacağı ve Türkiye’de kurulu banka ve faktoring şirketleri tarafından fatura aslı imajlarını yapılacak denetimlerde tevsik etmek üzere muhafaza edileceği,
- 7. Maddesi’nin 1. Fıkrası ile fatura iptallerinde, fatura iptallerinin bildirilmesi ve iptal edilen faturaların yerine yenilerinin düzenlenmesi halinde yeni faturaların kendilerine ibraz edilmesi hususunda faktoring işlemi esnasında müşterilerden taahhüt alınması gerekeceği,
- 7. Maddesi’nin 2. Fıkrası ile Türkiye’de kurulu banka ve faktoring şirketleri tarafından 1. Fıkra’da belirtilen hususlar yerine getirilmek kaydıyla müşterilerin bilgilendirileceği ve gerekli tüm taahhütlerin alınmasına yönelik olarak Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği tarafından oluşturulacak standart alacak bildirim formlarının kullanılacağı,
- 8. Maddesi’nin 1. Fıkrası ile faturalı alacağa istinaden kambiyo senedi veya diğer senetlerin alınması halinde, alınan kambiyo senedi veya diğer senetteki ciro silsilesinde kuruluşa kambiyo senedi veya diğer senedi ciro edip veren kişinin, devralınan faturada alacaklı olarak gözüken

kişi ve bu kişiden bir önceki cirantanın veya keşidecinin de faturadaki borçlu ile aynı kişi olması gerekeceği ve fatura ile kambiyo senedi veya diğer senetteki tutarın uyumlu olmasına dikkat edileceği,

- 8. Maddesi'nin 2. Fıkrası ile müşterilerden ek teminat mahiyetinde olmak üzere devralınan ve fatura veya fatura yerine geçen belgeler ile ilişkili olmayan kambiyo senedi veya diğer senetlerin tahsil edilebilmesi için hangi şartların sağlanması gerekeceği,

- 8. Madde'nin 3. Fıkrası ile müşterilerden ek teminat mahiyetinde olmak üzere devralınan ve fatura veya fatura yerine geçen belgeler ile ilişkili olmayan kambiyo senedi veya diğer senedin tahsil edilmesi, ancak kuruluşun vadesinde ödenmeyen alacağı ve müşteriden olan diğer alacaklarını ilgili mevzuat çerçevesinde alacağın geri ödenebilirliğine göre Tasfiye Olunacak Alacaklar veya Zarar Niteliğindeki Alacaklar hesabında sınıflandırması, buna göre özel karşılık ayırması ve hukuki takip süreçlerini başlatmış olması halinde mümkün olacağı,

- 9. Madde'nin 1. Fıkrası ile doğacak alacaklar açısından faktoring işleminin gerçekleşmesi, devralınan alacakların fatura veya fatura yerine geçen belgeler ile tevsik edilebilir bir alacak olması ve alacağın doğduğu anda bu durumun fatura veya fatura yerine geçen belgeler ile tevsik edildiğinin kuruluş tarafından takip edilmesine bağlı olacağı,

- 9. Madde'nin 2. Fıkrası ile mal veya hizmet satışına bağlı olarak doğacak alacağın devralınabilmesi için hangi şartların sağlanması gerekeceği,

- 10. Maddesi ile Türkiye'de kurulu banka ve faktoring şirketlerinin, fatura veya fatura yerine geçen belgelerle ilgili yapmış olduğu inceleme, araştırma ve istihbarat sonuçlarını yapılacak denetimlerde tevsik edecek şekilde beş yıldan az olmamak koşuluyla kuruluşların tabi oldukları mevzuatta belirtilen süreyle saklamakla yükümlü olacağı ifade edilmiştir.

Değerlendirme ve Sonuç

Sonuç olarak, faktoring işleminden sağlanan teminat tutarına üst limit getirilmiş, faktoring işlemine ilişkin istihbarat sorumluluğu tanımlanmış ve faktoring şirketlerinin belgelerini 5 yıl süreyle saklama yükümlülüğü getirilmiştir.